GAZETA KRAKOWSKA

Nro 101.

Z KRAKOWA DNIA 18 GRUDNIA 1816 Roku WE SZRODĘ.

Z Warszawy d. 10 Grudnia.

Wypis z Rozkazow dziennych do woyska Polskiego Jego Cesarzewiczowskiey Mości W. X. Konstantego.

Dnia 2 Grudnia 1816 w Warszawie.

Za Naywyższym Rozkazem.

Przeznaczony zostaie.

W korpusie Inżynierow: Kapitan Ciecieszewski, na Kommendanta Inżynierów w twierdy Modlinie.

Przeniesiony zostaie.

Z gwardyi: Z bataliionu strzelców pieszych, Podporucznik Rośiakowski, w tymże stopniu, do pułku 1go strzelców pieszych.

Otrzymuią żądane dymissyie, dla interessow familiynych.

W piechocie: Adjutant polowy przy Jenerale Brygady Hornowskim, Porucznik Karol Wernik, z pozwoleniem noszenia munduru. — Przykommenderowany do pułku 4go liniiowego, Porucznik Kazimierz Wyrozimski.

Dla słabości zdrowia.

Z pułku 8go liniiowego, Podporucznik Jakób Swiderski.

Dnia 5 Grudnia.

Za Naywyższym Rozkazem.

Rachować maią starszeństwo.

W piechocie. Adjutanci polowi przy Jenerale Bryg. Sierawskim, Kapitanowie: Marchocki, w pułku 1szym strzelców pieszych, i Herrmann, w pułku 1wszym liniiowym.

Umieszczony zostaie.

W korpusie Weteranów: Z pułku 3go Ułanów, Podporucznik Pruski.

Otrzymuią żądane dymissyie dla odniesionych ran.

W piechocie: Z pułku 1go strzelców pieszych, Kapitan Mikołay Czaykowski.

Dla słabości zdrowia.

Przykommenderowany do pułku 3go strzelców pieszych, Porucznik Benedykt Klimkiewicz.

Dla długoletnich zasług i dobrego sprawowania się.

Z pułku 1go liniiowego, Sierżant starszy Wincenty Borzęcki, w stopniu Podporucznika z woyska.

Dokończenie Wyroku względem zaciągu do Woyska.

Art: 46. Trwałość tych rzeczy, ma bydź ta sama, iak dla woyska, zachowuiąc miarę czasu, przez który istotnie używanemi będą. Toż samo ma się rozumieć o oporządzeniu. Podofficerowie i żołnierze stałey rezerwy, ubrani będą iak w batalionach woiennych, i w tymże czasie z temi odbierać będą nowy ubiór, oporządzenie i uzbroienie.

Art: 47. Aby rachunkowość była iak nayprostszą, rzeczy ubioru i oporządzenia do użycia pierwszey rezerwy, nie będą z ludźmi przechodzić do pułków, lecz względem tych, które ludzie będą na sobie mieli, gdy wniydą do batalionów lub szwadronów woiennych, ma bydź zachowanem to samo, co iest przepisano względem rzeczy żołnierzy, których korpusy do umieszczenia w gwardyi przysyłaią.

Art: 48. Rachunki zakładów rezerwowych będą zupełnie oddzielne od rachunków pułkowych.

Art. 49. Będzie ustanowiony przy każdym zakładzie ieden Szpital, stosownie do siły stałey rezerwy i liczby chorych, iaką pierwsza rezerwa mieć może w czasie swoiey w zakładzie przytomności. Szpitale te administrowane będą wedle tych samych prawideł, co i pułkowe.

Oddział 3.

Urządzenia ogólne.

Art. 50. Zaraz po ogłoszeniu ninieyszego Dekretu, będzie wyznaczona do każdego Obwodu szczególna Delegacyia zaciągowa, maiąca się składać z iednego officera, z iednego obywatela wyznaczonego przez Kommissarza Obwodowego, tudzież z Wóyta lub Burmistrza mieyscowego. Przydany iey będzie Chirurg dla rozpoznania przyczyn zdrowia, lub składu ciała, które mogą czynić człowieka niezdolnym do służby.

Art: 51. Obowiązkiem będzie tych Delegacyy, zapisać wszystkich ludzi, od roku 20 do 30. Wykaz ten maiąc służyć do ułożenia spisu woyskowego, oraz rodowodów, zakładów, i pułków, obeymować ma wszystkie do tego potrzebne szczegóły,

Art: 52. Gdy księgi Urzędników Cywilnych nie mogą dać obiaśnienia o ludności, iak od 3 Maia 1808 r., w którym czasie ciż Urzędnicy ustanowionemi zostali; Delegacyie wyżey wspomnione, obowiązanemi równie będą do ułożenia wykazu wszystkich ludzi płci męzkiey, którzy lubo nie maią ieszcze 20 lat skończonych, urodzili się przed ustanowieniem Urzędników Cywilnych.

Art: 53. Gdyby między członkami Delegacyy zaciągowych zayść miały spory, te ostatecznie rozstrzygnione zostaną przez Kommissyie Woiewódzkie.

Art: 54. Po ukończeniu czynności Delegacyy, Officerowie, którzy do nich należeli, równie i dowódcy zakładów rezerwowych, udadzą się do właściwey Kommissyi Woiewódzkiey, złożą tam sporządzone przez siebie wykazy, i wspólnie z nią przystąpią do ułożenia spisu woyskowego. Każdemu członkowi naznaczony będzie numer, pod którym ma bydź wciągnięty w spis woyskowy, a to wedle stopniowania wieku, zaczynaiąc od naystarszego.

Art: 55. Gdybyśmy uznali potrzebę urządzenia w tym samym czasie pierwszey rezerwy, każda z Kommissyy Woiewódzkich, odebrawszy od Kommissyy Spraw Wewnętrznych i Woyny potrzebne w tey mierze instrukcyie, przeznaczy ludzi maiących składać tę rezerwę w porządku odwrotnym numerów, to iest: poczynaiąc od naymłodszych, a zostawuiąc naystarszych do drugiey rezerwy. Kommissyia Woiewódzka przedsięweźmie natychmiast środki, aby ludzie ci odprowadzonemi byli do zakładów w czasie przepisanym.

Art: 56. Ten sam sposób zachowany będzie w dokompletowaniu rocznem pierwszey rezerwy, gdy ta dostarczy potrzebną liczbę pułkom.

Art: 57 Aby spis woyskowy mógł nadal stale i z dokładnością bydź utrzymywanym, i aby odmiany pierwszey i drugiey rezerwy dochodziły niezawodnie wiadomości Kommissyy Woiewodzkich; będzie w każdym roku, zaczynaiąc od dnia 1 Października, czyniona rewizyia woyskowa.

Art: 58. W tym celu wyznaczona będzie do każdego obwodu Delegacyia, złożona iak te, które ustanowione są artykułem 50, do pierwszego ułożenia spisu woyskowego. Delegacyia ta powinna tymże samym sposobem postępować. Władze miey-

nowe będą obbowiązanemi udzielać tym Delegacyom wszystkich obiaśnień, których one znaydować będą potrzebę do uskutecznienia powierzoney sobie czynności.

Art: 59. Kommissyie Rządowe Spraw Wewnętrznych i Woyny ułożą wspólnie i prześlą Kommissyiom Woiewodzkim wyszczególnione instrukcyie, iakie im się zdawać będą potrzebne, aby te uskutecznić mogły, nakazane sobie względnie zaciągu działania, stosowne do wyżey przepisanych prawideł.

Art: 60. Przywiedzenie do skutku niniejszego Postanowienia Naszego, które w Dzienniku Praw umieszczone bydź ma, polecamy Kommissyiom Rządowym Spraw Wewnętrznych i Woyny, w czem do którey należy.

Dan w Warszawie d. 5 Września / 17 Pazdz. 1816
pod.) *ALEXANDER.*
przez Cesarza i Króla
(L.S.) Minister Sekretarz Stanu
Ig. Sobolewski.
Zgodno z oryginałem:
Minister Sekretarz Stanu
(pod.) *Ig. Sobolewski.*
Zgodno z oryginałem
Radzca Sekt: Stanu, Jenerał Brygady
(Podpisano) *Kossecki.*
Zgodno z wypisem:
Zastępca Minister Sprawiedliwości
Walenty Sobolewski.

Z Peterzburga d. 5 Listopada d. k.

Dnia 4 Listopada Vice-Gubernator Miński Radca Stanu Prażeńcow, został Twerskim Vice Gubernatorem; na iego zaś mieysce Mińskim Vice-Gubernatorem mianowany teyże Gubernii Obywatel Giecewicz

Przez Naywyższy ukaz do rządzącego Senatu:

Dnia 4 Paździer: Radca Stanu członek Kommissyi likwidacyyney w Warszawie Demczyński, mianowany iest rzeczywistym Radcą Stanu.

Dnia 16 Paźdz: Radca Izby skarbowey Mińskiey Józefowicz, na własną prośbę dla podeszłego wieku, z uwolnieniem ze służby w nagrodę gorliwego przez lat 50 sprawowania obowiązków, otrzymał w dożywotniey pensyi 600 rubli na rok.

Dnia 30 Październ: „Nazwanie Naczelnie dowodzących w stolicach naszych w teraźnieyszym czasie, nie ma dostateczney różniey z nazwaniem naczelnie dowodzących woyskami, którzy podług wprowadzonego od roku 1811 urządzenia woyska, zachowuią ie w pokoiu. Chcąc takową położyć różnicę, rozkazuiemy: Naczelnie dowodzącym w Petersburgu i Moskwie, mianować się odtąd woiennemi Jenerałami Gubernatorami.„

Przybyli tu: Minister pełnomocny Króla Saskiego, rzeczywisty Radca tayny, Hrabia Einsiedel, i Sekretarz poselstwia Stanów Amerykańskich Pułkownik Kang.

Drugi ukaz Jego Cesarskiey Mości pod d. 11 Czerwca r. t. cywilnemu Gubernatorowi Czernichowskiemu dany, względem Kozaków Małorossyyskich. (Pierwszy z tych ukazów umieściliśmy w numerze zaprzeszłym.)

„Szczególnieyszy wzgląd maiąc na gorliwe poświęcenia się Kozaków Małorossyyskich, którzy w roku 1812 na obronę oyczyzny, własnym kosztem wystawili 15 pułków konnych, z ukontentowaniem przystępuiemy teraz do urządzenia tego zgromadzenia, na zasadach, woyskowemu ich duchowi przyzwoitych, które maią rozstrzygnąć i utrwalić nazawsze pożytki iego posady, a razem połączyć Kozaków nierozerwanym węzłem ze wszystkiemi dalszemi zbroynemi siłami naszemi. Lecz gdy wielkie i mnogie umiarkowania, które muszą poprzedzić ostateczne urządzenie Ko-

)2(

zaków Małorossyyskich, nieodbicie wymagaią czasu, przeto samże ten czas na dobro Kozaków obrócić pragnąc, przez podanie sposobności dla tych, którzy z nich w pełnieniu służby zostaią, użycia tegoż czasu na polepszenie swoiego gospodarstwa, rozkazuiemy wam wykonać następuiące przepisy:

1. Zapewnić wszystkich w ogólności Kozaków powierzoney wam Gubernii, o nieodmienności naszych przedsięwziąść i troskliwości, około lepszego ich urządzenia; oświadczyć tym, którzy z nich znayduią się w składzie pułków tey Gubernii, szczególnieyszą naszę łaskę za wierną ich służbę, i że razem z tem kończą się woienne ich trudy.

2. Zalecić dowódcom pułków, ażeby niezwłocznie rozpuścili Kozaków do domów, zostawuiąc dla nich zupełną wolność zaymowania się gospodarstwem w pożyciu na łonie swych rodzin.

3. Mundury oddać Kozakom w nagrodę służby.

4. Piki, szable, pistolety, trąby, siodła i cały rząd koński zebrać do miast powiatowych, sporządzić opisy rzeczy do użycia przydatnych, i chować w zawiadywaniu Horodniczych, przydaiąc wartę z wewnętrzney straży.

5. Konie wszystkie opisać. Sporządzenie takowego opisu poleca się Jenerałowi Majorowi, Hrabiemu Wittowi, razem z dowódcami pułków i urzędnikami zwierzchności cywilney z waszego naznaczenia. Konie przydatne do służby Hrab: Witt każe poklcymować, rozdać na włości dla utrzymania do czasu zapotrzebowania, i razem sporządzi opisy takowych koni we dwóch exemplarzach, z podpisem swoim i dalszych wyznaczonych do tego urzędników: ieden z tych exemplarzy zostawi się dla zachowania u rządów tych włości, którym konie będą oddane; drugie zaś przez Hrabiego przesłany bydź ma do naszey wiadomości. Nieprzydatne zaś konie sprzedadzą się przez targ publiczny, a wzięte pieniądze złożone zostaną w Izbie skarbowey, nie używaiąc ich na żadne wydatki bez naszego rozkazu.

6. Po dopełnieniu tego urządzenia, wszyscy sztabs i oberofficerowie, którzy służyli w pułkach Kozaków Małorossyyskich, maią prawo równie do zatrudnień domowych powrócić. Poruczyliśmy Jenerałowi Majorowi, Hrab: Wittowi, oświadczyć im szczególną łaskę i podziękowanie nasze, i przyiąć dla przedstawienia Nam odezwy tych, którzyby z nich życzyli sobie weyść do służby woyskowey. Wy zaś nie zaniechaycie, uprzedzić ich o tem, i wypłacić wszystkim nieotrzymaney za rok 1815 płacy, z owych 122,982 rubli 57 kop:, które podług przesłaney Nam przez byłego Jenerał Gubernatora Małorossyyskiego Xiążęcia Łabanowa Rostowskiego, i tu w kopii załączoney wiadomości, pozostały od wydatku na umondorowanie Kozaków: i jak wielka na to wyydzie summa, Nam donieść; pozostałą zaś złączyć z wziętą za przedaż nieprzydatnych koni i tą, któm iest pod nazwiskiem summy artelney, i chować w Izbie skarbowey, stosownie do powyższego rozkazu.

7. Zgodnie z błogim zamiarem, w zrobieniu urządzenia dla Kozaków Małorossyyskich przez Nas przedsięwziętego, naymiłościwiey uwalniamy ich od wszystkich innych podatków i poborów, prócz podymnego po 3 ruble, i za prawo pędzenia wódki po iednym rublu, a razem po 4 ru-

źle z duszy, które pobieraiąc na dawney censowie od początku teraźnieyszego roku, łączyć summę z tego poboru, do summ wyżey pomienionych, chować w Izbie skarbowey na teyże zasadzie, dla użycia na rzecz urządzenia tychże Kozaków, za Naszem zezwoleniem. Wreszcie, samo z siebie wypada, że ogólne powinności iako to: utrzymanie poczt, dróg, mostów, i t. d. w swoiey zostaią mocy.„

Z Londynu d. 29 Listopada.

W tych dniach W. Xże Mikołay znaydował się na stoiącey w Woolwich fregacie Rossyyskiey, na którey odwiedził go Xże Rejent z bracią swoiemi Xiążętami Jorku i Klarencyi. Za przybyciem na ten okręt powitanemi od Rossyianow byli śpiewem: " Boże zachoway Króla! „ Jutro przedsięweźmie W. Xżę Mikołay podroż przez Angliią do Szkocyi. Królowa ziechała we wtorek do miasta, przed którą stawiony był W. Xiąże

Hr. Palmella złożył Xciu Rejentowi list wierzyteloy iako poseł Portugalski.

Wczoray miała także rada gminna Londyńska naradzenie względem teraźnieyszey nędzy w kraiu, i postanowiła iak inne zgromadzenia żądać reformy parlamentu, &c.

Xże Rejent rozkazał z swey kassy wypłacić dla ubogich Spafieldu 5000 f. szt. — Kupcy Londyńscy składaią dla tychże po 100 i 200 f. szt.

Angielskie bawełniane towary mogą wprawdzie bydź do Hiszpanii wprowadzane, ale nie wolno ich nikomu sprzedawać tylko uprzywileiowaney do tego Hiszpańskiey kompanii.

Tu i w Newkastle ładuią wiele okrętów na Elbę.

Pod'ug pism tuteyszych Xże de la Chatre pisał pod d. 27 Listopada list następuiący do Xcia Talleyranda: " Mci Panie! Zpowodu rozmowy publiczney, którą WPan miałeś z Prezesem izby Deputowanych (P. Pasquier) u obcego ambassadora (Angielskiego) uwiadomiam WPana z rozkazu Króla, iż niemasz się u Dworu pokazywać. „

Xże Talleyrand w rozmowie z P. Pasquier mowił uszczypliwie o Ministrze policyi P. De Cases i innych Ministrach Francuzkich. — Talleyrand napisał potem list do Króla, w którym wyraził, iż nie należy słuchać wieści policyynych. Do Xcia Escars, którego przed tem zayściem zaprosił był na obiad, napisał odwołanie, w którem oświadczył, iż sługa Królewski nie może znaydować się w domu człowieka, który wpadł u Króla w niełaskę. Xże Talleyrand miał potem w piątek wiele osob u siebie na obiedzie pomiędzy któremi znaydowała się i Pani Stael. Postępek względem Xcia Talleyranda uczynił u Dworu wielkie wrażenie i wiele osob uczynił ostrożnieyszemi.

Gdy izba Parow odrzuciła niedawno wniosek względem rozstrząsania obioru niektórych Deputowanych, rzekł P. Chateaubriand: " Na szczęście znayduie się oprócz tey inna ieszcze izba. „ P. Chateaubriand zamyśla wydać nowe pismo względem tego i innych przedmiotow.

Z Paryża d. 26 Listopada.

P. Canning miał d. 24 prywatną audyencyią u Króla na którą wprowadził go Poseł Angielski P. Stuart. Dziś odieżdża stąd P. Cannig do Anglii.

W Mexyku ziawił się herszt rokoszanów, który mieni się bydź potomkiem

Montezuma.

Gwardyia narodowa w Nancy nosi na swoich chorągwiach napis: "Uczucia połączone."

Mowią, iż Cesarz Marokański, z któ-rego kraiow zabroniony iest wywoz zbo-ża, dozwolił wywozu onego do Marssylii, za co Król napisał do niego list dziękuiąc mu za tę uczynność.

W wielu miastach Francyi zachodzą zaburzenia z powodu drogości zboża, cze-mu Król zapobiegaiąc, w wydanym w d. 23 b. m. rozporządzeniem wyznaczył na-grody za wprowadzenie do Francyi zbo-ża od 15 Grudnia do Września 1817, to iest od każdego metrycznego cetnara psze-nicy lub mąki po 5 fr. od żyta lub mąki 3 1/2 od ięczmienia po 2 1/2 fr. — W Metz brakowało przez 8 dni chleba, tylko się ziemniakami ratowano. — Rząd wiele ko-sztów łoży dla utrzymania w Paryżu w mierney cenie chleba.

Na posiedzeniu izby Deputowanych d. 23 zdana była sprawa o kassie umorze-nia długów. W roku ieszcze 1749 powzię-to myśl do utworzenia kassy dla umorze-nia owczesnych długow; ale fondusz był zamały. Kassa umorzenia, która od 14 lat pod dawnym rządem była, nosiła tyl-ko nazwisko, ale nikomu niedotrzymywa-ła wiary. Teraźnieysza zaś opiera się na stałych zasadach. Dotąd nie miała na fon-dusz tylko dochody z poczty, które oko-ło 10 mill. fr. wynoszą; lecz teraz będzie iey fondusz powiększony, i spodziewać się należy, iż w roku przyszłym spłaci za 1 mil 700,000 fr. obligacyy. — Potem wniosł Minister spraw wewnętrznych P. Lainè do tey izby obszerny proiekt, nadaiący izbie Parów w pewnych przypadkach moc nay-wyższego sądu, który nazywać się będzie sądem Parow. Na skazanie na śmierć, i wygnanie z kraiu, i t. d. potrzeba będzie pięć osmych części głosów.

Xże Rohan zasiadł d. 23 w izbie Pa-rów — D. 22 umarł tu Jen. por. Hr. Le-spinasse, par Francuzki.

Wyszedł tu teraz z druku nowy Ro-mans Pani Genlis, Battuecas.

— D. 29. —

D. 26 b. m. stawiony był przed Kró-lem Hr. Rostopczyn, gubernator miasta Moskwy w roku 1812, z ktorym Król dłu-go rozmawiał.

Jen. Hr. Woroncow, naczelny Wodz korpusu Rossyyskiego we Francyi, iedzie z synem swoim z Cambray do Paryża.

Wczoray wniosł Minister spraw we-wnętrznych Lainé do izby Deputowanych nowy proiekt do ustawy względem obio-row w 20 artykułach. Potem czytane by-ło na temże posiedzeniu rozmaite prozby, a między innemi Fanny Robert, która żali się, że iey oyciec i brat są od 30 Paź-dziernika w więzieniu de la Force osadzo-nemi i nikomu niewolno z niemi mowić, i że Dziennik Wierny przyiaciel Króla, któ-ry iest iey własnością, zakazany został przez Ministra policyi, i żąda sprawiedli-wości względem tego samowolnego czynu. Powstały z tego powodu żywe spory, i żądano, aby Minister policyi dał izbie tłómaczenie. P. Lainé, Minister spraw wewnętrznych, oświadczył się przeciw te-mu, dodaiąc iż to byłoby przeciw kon-stytucyi, gdyż Minister iest tylko Królo-wi odpowiedzialnym, a zatem należy się o to do Króla udać, i żądał aby zakoń-czyć o to spory. P. Castelbajac pośpie-szył na mownicę i rzekł: "Nie, to sław

się nie może, rzecz ta iest za nadto ważną; głos roialisty nie powinien tu bydź daremny. " Wiele głosów słyszeć się dało: " Wszyscy iesteśmy tak dobremi roialistami, iak w Pan.,, Chciano zakończyć spory; lecz wszczęła się większa wrzawa i przeszło 100 Deputowanych oddaliło się z sali. Chciano wszelako przystąpić do głosowania; ale zewsząd krzyczano: nie, nie! Nakoniec odłożono rzecz tę do nazaiutrza.

Pisma publiczne donoszą, iż do główney kwatery Xcia Wellingtona przybyła niedawno osoba z wschodniey Indyi, którey zlecenia są pełne taiemnicy. Wnieść zatem należy, że to iest dzieło iego nieprzyiacioł, którzy proponuią mu z wschodniey Indyi, iż może nad temi prowincyiami iako Monarcha panować, skoro zechce ie od Anglii oderwać. Lecz Wellington zanadto iest światły i uczciwy, ażeby dał się uwieść tak grubemu podstępowi i naktonić do zdrady swoiey oyczyzny.

Monitor przywodzi anekdotę o starym Cesarzu Chińskim Kien-Long, który pytał się Anglika Stauton iak w Anglii płacą lekarzom. Po odebraney odpowiedzi, rzekł Cesarz: " Ja mam 4 lekarzów, którzy tygodniowo dostaią pewne summy; ale iak tylko zachoruią, wstrzymana im iest wypłata, póki nie wyzdrowieię.,,

Pierwszy sąd woyskowy przedsięwezmie w krotce sprawę Jen. Decaen; drugi sąd ma iuż tylko do rozsądzenia sprawę Jen. Sawary.

Rachuią, iż ultraroialiści wyłożyli naymniey 250,000 fr. na druk pism, &c. w czasie obiorów Deputowanych. — Większa iednak część izby Deputowanych iest za panuiącem we Francyi mniemaniem.

Nieprawdzi się pogłoska, iakoby w Katalonii zgromadzało się wiele woyska Hiszpańskiego. Między Hiszpanią i Francyią panuie naylepsze porozumienie.

Z Frankfortu d. 3 Grudnia.

Małżonka byłego Króla Hiszpańskiego Józefa Bonapartego zdaie się zakładać tu sobie dłużey mieszkać, gdyż opuściła na przedmieściu ogrodowe mieszkanie i naięła inne w mieście.

Siodme posiedzenie seymu Niemieckiego stało się przez to pamiętnem, że uchwalono na nim pensyie dla osób byłey kamery Wetzlarskiey, i że wzięto pod rozwagę podanie pośredniczych Xiążąt i Hrabiów Niemieckich, iako też prożbę byłych sług królestwa Westfalskiego o wyznaczenie im pensył. — Xże Waldeck przybył tu z Stuttgardu dla popierania powyższey sprawy pośredniczych Xiążąt Niemieckich.

Przybywa tu teraz wiele żołnierzy od rozpuszczoney Angielsko-Niemieckiey legii, a mianowicie ze Włoszech; wielu z nich zaciąga się do naszego woyska, przez co to doszło od kilku dni przeszło do 300 ludzi. Od nowego roku ustać zupełnie ma uciążliwa straż obywatelska.

Smutne skutki mokrego lata okazuią się niestety w niedostatku żyta, osobliwie w okolicach południowych Niemiec, Szwaycaryi i na niższem Renie, który chciwi zysku ludzie bardziey ieszcze pomnażaią.

Przed 14 laty, wyraża gazeta Moguncka, towarzystwo umieiętności i kunsztow w Moguncyi podało myśl wystawienia wynalazcy druku Gutenbergowi pomnika. Uczeni wszystkich narodów, a osobliwie Niemcy pochwalili tę myśl, a owczesny rząd Francuzki uchwycił iey się na pozor gorliwie, i chcąc razem zatrzeć ślady oblężenia roku 1793, a postanowił na

mieyscu spalonego katedralnego probostwa wystawić teatr, a przytykaiący do niego plac, który zwać się miał placem Gutenberga, miał bydź pięknemi obwiedziony domami. Obszerny ten plan w krótce ułożony, ale prędzey ieszcze zawieszony został; postawiono tylko wstępne kolomnady do teatru i parę facyiat domów, które miały służyć za wzor innym. Teraz zachodzi życzenie, aby choć nie tak obszerny, ale iaki będzie można wystawić rzeczonemu Gutenbergowi pomnik, a przynaymniey w czasie zimy którému sto rodzin dać pożywienie przez odprzątnienie gruzów.

Od brzegow Menu, d. 4 Grudnia.

Owdowiała Królowa Wirtemberska przeniosła się dnia 14 p. m. do wdowiego swoiego zamku w Ludwigsburgu. — Stany Wirtemberskie pragnąc zbliżyć się do Króla, chcą w całym składzie udać się do niego i ustnie przełożyć mu swoie życzenia, co im zapewne nie będzie odmówionem.

Gdy Prorok południowych Niemiec Adam Müller przybył do Potsdamu, zapytany był o paszport, odpowiedział: "Nie potrzebuię żadnego paszportu; znaią mnie Cesarze, Królowie i Xiążęta, i gdy tu przybyłem bez paszportu, powrócę bez niego do moiego domu.„ Pomimo iednak tego mniemania dano mu paszport.

Podług urzędowego wykazu w Wiedeńskiey rządowey gazecie, summa będących w biegu Austryiackich szeinów, wynosiła na końcu Kwietnia r. b. 208 mill. 725,951 Zł r.

Dziennik: *Le Liberal*, który na mieyscu Karła żółtego i Mercure surveillant wychodzi, ma dewizę: *Modus in rebus.*

Podług zeznania poymanego przez Hiszpanów Schauburg-Lippeskiego officera pogrzeb Hiszpańskiego Jenerała Margr: de la Romana na wyspie Maiorce tak był d. 5 Lipca 1811 r. okazały, iż koszta iego podaią do 30,000 Piastrów.

Gdy w Paryżu sąd pierwszey instancyi oświadczył się nie właściwem do sądzenia pisma P. Chateaubriand, ogłosił tenże 3cie iego wydanie.

Z powodu drogości każe Król Bawarski rozdawać co tydzień 937 porcyy chleba pomiędzy ubogich w Monachium, Hrabina Montgelas 200 porcyy chleba i tyleż żupy Rumfortskiey, Baron Eichthal 150 porcyy chleba, i t. d.

Z Bruxelli d. 1 Grudnia.

N. Król powrócił tu wczoray z Królewiczem Fryderykiem z Hagi.

Wyrokiem Królewskim przywrócona tu została była zą Cesarzowey Maryi Teressy akademiia umieiętności i pięknych kunsztów. Honorowemi iey członkami są Xże Ursel, Baron Coninck z Gandawy, it.d. D. 18 miała akademiia pierwsze swoie posiedzenie. Baron Feltz obrany został iey prezesem. Corocznie będą 4 medale za nagrody wyznaczone. Rząd wyznaczył na utrzymanie tey akamii 4000 Zł. hol. Oprócz tego wysłużone członki mieć będą pensyie.

Przy zaczenaiącey się prenumeracie na Gazetę Krakowską od następuiącego Nowego roku, uprasza Redakcyia teyże Gazety Prześwietney Publiczności, aby raczyła się wcześnie o nią zgłaszać, zwłaszcza za granicą do nayblizszey siebie Poczty, a Poczta tuteysza nie zaniedba odsełać iey tamże regularnie.

DODATEK DO Nro 101 GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 18 GRUDNIA 1816 Roku WE SRZODĘ.

Towarzystwo Dobroczynności ma honor zawiadomić Prześ. Publiczność, iż W. Jakób Mączyński Podskarbi Towarzystwa, upoważnionym iest do odbierania wszelkiego rodzaiu i natury ofiar dla dobra cierpiącey ludzkości składanych.

Mieroszewski, Wiceprezes.

R E K T O R

Szkoły Główney Krakowskiey.

Uwiadomia, iż w dniu dzisieyszym, w skutek wezwania N. Senatu Rządzącego pod d. 4 Grudnia r. b. do L. 4110: mianował i delegował WW. Hube, Łęskiego i Czermińskiego, do ułożenia listy znakomitszych Artystów w Wolnem Mieście Krakowie i iego okręgu znayduiących się, którzy mieć maią prawo głosowania na Zgromadzeniach Gminnych — Artykuł zaś 7my Konstytucyi W. M. Krakowa, przez znakomitszych Artystów rozumie o tych: "którzy są biegli w Sztukach, to iest, celuiący przez swoie talenta, wiadomości, lub wynalezienia użyteczne, przysługi z rządzone bądź handlowi bądź sztukom.,, Wszyscy więc Artyści sądzący mieć prawo do rzeczoney kwalifikacyi, maią się stawić przed wyznaczoną Kommissyią końcem udowodnienia takowey kwalifikacyi. Zakres czasu działania dla wyznaczoney Kommissyi iest przeciąg dni sześciu. Mieysce posiedzenia w kancellaryi Akademickiey na ulicy Grodzkiey pod L. 118, od godziny 9 do 10 rano codziennie. Dan w Krakowie d. 14 Grudnia 18.6 roku.

Litwiński.

Julian Czermiński, S.G.K.S

Naywiększe stopnie zimna i ciepła.

dnia 8 Grudnia 1816 r.	stopni zim:	— 10°, 6
— 9	—	— 10, 2
— 10	—	— 5, 0
— 11	—	7, 0
— 12	—	— 7, 0
— 13	ciepła	— 5, 0
— 14	—	† 1, 6

Dnia 16 i 17 Grudnia 1816.

Cena zboż rożnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł. gr.	2. Zł. gr.	3. Zł. gr.	4. Zł. gr
Pszenicy	46 —	44 —	40 —	38 —
— Zyta	40 —	39 —	37 —	36 —
— Jęczmienia	25 —	24 —	22 —	20 —
— Owsa	12 —	11 15	11 —	— —
— Jagieł	56 —	54 —	50 —	48 —
— Grochu	32 —	30 —	29 —	28 —
— Rzepaku	32 —	30 —	29 —	28 —

Prostuie się omyłka, która zaciemnia sens rzeczy w Gazecie naszey Nro 100 na stronicy 1214, gdzie w drugim wierszu z góry, czytać należy, dla których *Miłość bliźniego iest pierwszą Cnotą, iałmużna długiem, a dobroczynność rozkoszą.*

DONIESIENIA.

W Xięgarni Jana Maja w Krakowie w ulicy Floryiańskiey pod Nr. 507 dostać można arkuszy drukowanych do Spisu ludności w Królestwie Polskiem.

Wydział Dochodów Publicznych i Dóbr Narodowych w Senacie Rządzącym, Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego miasta Krakowa i iego Okręgu. — Podaie do wiadomości, iż w dniu 30 b. m. od godziny 10tey z rana w Domu pod l. 26 na Czarney Wsi pod Krakowem, przed delegowanym od Inspektora Przychodów Urzędnikiem odbywać się będzie publiczne Licytacyia sprzedaży ruchomości różnych na satysfakcyią Skarbu zaiętych, a składaiących się z Pościeli, sukien białogłowskich i żydowskich, miedzi, cyny, mosiądzu, żelaza, blachy, szkła, naczyn faiansowych i glinianych, wódki szynkowney garcy 14½ i t. d. Cena Urzędowa wszystkich tych ruchomości wynosi Zł. pol. 201 gr. 14. Licytacyia iednak cząstkowo za gotowe pieniądze następować będzie. — w Krakowie dnia 5go Grudnia 1816 r.

Lisowski.
Gałdowski, S. W.

W skutek Uchwały Rady Familii w Sądzie Pokoiu Miasta Krakowa Okręgu II w dniu 30 Sierpnia r. b. a przez Trybunał I. Instancyi Miasta Wolnego Krakowa w dniu 1 Października r. b. do Nru 1065 zatwierdzoney, Dom po niegdy Kazimierzu Raznym wraz z ogrodkiem w Przedmieściu Wessoła przy Krakowie pod Nr. 244 sytuowany, przez publiczną licytacyą sprzedany zostanie. Licytacya przygotowcza w kancellaryi niżey podpisanego przy ulicy S. Jana Nr. 406 w dniu 3 Stycznia roku przyszłego 1817 o godzinie 9tey z rana nastąpi, a pierwsze wywołanie zacznie się od summy szacunkowey 1574 złp. 24 gr. w monecie grubey srebrney kurant. Warunki i zbior obiaśnień do tego Domu ściągaiących się w kancellaryi każdego czasu przeyrzeć można. — W Krakowie d. 22 Listopada 1816 roku.

Olearski, Pisarz Akt.

W Binczycach w młynie o godzinie 9 ranney, zaś w Mogile w młynie i na wsi o godz. 2 z południa do okręgu Miasta Krakowa należących sprzedane zostaną przez licytacyą za gotową zapłatę krowy, iałowki, woły, konie, trzoda, obrazy, zwierciadełka, zegar, ziemniaki i inne rzeczy. Życzących sobie kupna na mieyscu oznaczonem dnia 19 Grudnia b. r. zaprasza.

Skorczyński Komor. Krak.

Dnia 23 Mca Grudnia 1816 roku w godzinach zwyczaynych w kantorze Handlu pod Firma Wentzel i Synowie — w domu pod L. 358 w Rynku Miasta Krakowa pod Krzystoforami zwanym, sprzedane będą przez publiczną Licytacyią za gotową srebrną monetę cząstkowo 41 beczek i 4 antałków Wina Węgierskiego, na zaspokoienie dwóch summ 6120 zł. pol. i 702 zł. pol. 17 gr. z prowizyią i kosztami prawnemi przez Starozakonnego Jakoba Hirsz, Handlowi pod Firmą Wentzel i Synowie winnnych. — Wyrokiem Trybunału Cywilnego, Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa dnia 22 Listopada 1816 roku zapadłego, przysądzonych. Chęć kupienia maiący zechca się w oznaczonym mieyscu i czasie znaydować. — W Krakowie dnia 16 Grudnia 1816. r.

Jan Nepomucen Frankl, *Komornik T. C. P. J. D Kr.*

Pod Inspektor Dóbr i Lasów Narodowych Okręgu Białoprądnickiego w Woiewództwie Krakowskim. WW. Dzierżawcom Dóbr Narodowych oznaymia, iż gdy tylokrotne wezwania ich o złożenie Dowodów do wzaiemnego obrachowania się z Skarbem, pismami publicznemi przez Władze właściwe czynione, a ostatecznie umieszczone w Gazecie Warszawskiey Nro 93 i Krakowskiey Nro 92 t. r. Postanowienie Namiestnika Królewskiego z dnia 26 Października b. r. zapadłe, Dziennikami Praw ogłoszone, niepobudziły dotąd WW. Dzierżawców maiących w tem własny interes, aby przed terminem dnia 1. Stycznia 1817 r. swoie dowody do obrachunku posktadali, przeto ma za ścisły obowiązek to ostrzeżenie uczynić i do wiadomości publiczney podać, iż po upły-

nionym terminie żadnych Dowodów nieprzyymie, i według Artykułu 6 zacytowanego postanowienia postąpi, aby zaś tem pewniey każdego z WW. Dzierżawców doszło to ostrzeżenie, umieszcza poniżey tych wszystkich którzy się niezgłosili, i swoich Dowodów nie złożyli:

1 W. Szlaski Dzierżawca Promika Białego
2 — Borucki — Górki
3 — Kępiński — Zielonek
4 — Kozłowski — Kapitułki w Zielonkach
5 — Dunikowski — Batowic
6 — Koźmiński — Toń
7 — Linowski — Łobzowa
8 — Męciński — Rakowic
9 — Brzeski — Bolechowic
10 — Jędrzeiowski — Bodzczowa
11 — Olechowski — Węgrzec
12 — Stocki — Brzezia
13 — Rożycki — Dziekanowic
14 — Kowalski — Czernichowa
15 — Wołczyk — ditto
16 — Gostkowski — ditto
17 — Hermann — Czułowa
18 — Funek — ditto
19 — Hadziewicz — Lipowca
20 — Kędzierski — Jankowic
21 — Wiśniewski — Kwaczały
22 — Wysocki — Macieiowic
23 — Zakrzewski — ditto
24 — Troianowski — Xiążniczek
25 — X. Paszewski — Wyciąża
26 — Helmond — Żydowa i Wygnanowa
27 — Płocki — ditto
28 — Jagniński — ditto
29 — Schauer — Wasowa
30 — Helmond — ditto
31 — Cywiński — ditto
32 — Zoltowski — Brończyc
33 — Mieszczanie z Proszowic Dzierżawcy Probostwa S. Ducha
34 — Chłopicki — Szczodrkowic
35 — Librowski — ditto
36 W. Paczek Dzierżawca Szklar
37 — Maryani — Fuzniczki
38 — Czarnecki — Słonnik
39 — Mieroszewski — Część Czeck
40 — Targowski — ditto
41 — Ostrzeszewicz — Nasiechowic
42 — Kozłowski — ditto
43 — Lupowiecki — Szczepanowic
44 — Podlewski — Zaruowca
45 — Maszewski — Tempoczowa
46 — Jakielski — ditto
47 — Karpińska — Scholasteryi w Szkalbmierzu
48 — Kraszkowski — Szwoszowic
49 — Silva — Prebendy w Koszycach
50 — Plutecki — Prebendy w Słomnikach
51 — Michalczewski — Predendy w Jankowicach
52 — Raczyński — Dzierzgowa
53 — Piotrowski — Tura
54 — Brzeżowski — Woytowstwa w Seżowce
55 — Stanecki — Młynow w Rakowicach
56 — Wesołowski — Kustodii w Głogowianach
57 — Machnicki — Propinacyi w Jaworznie
58 — Kmita — Zagorzyc
59 — Sadowski — Niegosławic
60 — Radwański — Czubrowic
61 — Parysot — Xan
62 Włościanie — Bronowic Wielkich.

W Krakowie dnia 12 Grudnia 1816 r.
Krauz.

Sędzia Trybunału Cywilnego Woiewództwa Sandomirskiego. — Na mocy Wyroku w tymże Sądzie w dniu 17 Października r. b. Na żądanie JW. Alexandry z Xiażąt Lubomierskich Hrabiny Potockiey; przeciwko JW. Konstancyi z Xiażąt Lubomirskich Hrabinie Rzewuskiey; tudzież JWW. Alfredowi i Arturowi Hrabiom Potockim, o oznaczenie ostatecznego terminu, w Licytacyi dobr Opatowa, w obwodzie Opatowskim Woiewódz: Sandomirskim leżących, do maiątku po niegdy JO. Xiążęciu Antonim Lubomirskim pozostałego należących, w porządku uskutecenienia działu czyniący, zapadłego; do uskutecznienia takowey przedarzy, termin na dzień 21 Grudnia o godzinie 10 z rana do ostatecznego Przysądzenia przeznaczaiącego, i do tey czynności podpisanego Sędziego deleguiącego: iż dobra Opatów w terminie oznaczonym publicznie sprzedane zostaną, do publiczney wiadomości podaie; a razem wszystkich chęć kupna maiącym

wzywa, aby natymże terminie, to iest 21 Grudnia r. b. o godzinie 10 zrana w Radomiu, w mieyscu posiedzenia Trybunału przed podpisanym, do Aktu tego delegowanym stawili się, w którym to terminie, Dobra klucza Opatowskiego, pod następuiącemi warunkami naywięcey daiącemu prawem dziedzictwa, ostatecznie przedanemi zostaną. — Warunki Licytacyi: 1mo Dóbr Opatowskich w Woiewództwie Sandomirskim w obwodzie Opatowskim leżących, za *pretium fisci* wzięta będzie detaxacya w Roku 1799 sporządzona, a w R. 1803/4 w drodze Exekucyi z JW. Sukcessorami Krasińskich, za taką przyięta, przez którą oszacowane zostały: *a)* miasto Opatów 53,081 Zł. Pol. 28 gro. *b)* Zochcin z przyległościami, Biskupice i Bukowiany 146,216 zł. pol. 20 ⅔ gro. *c)* Tudorów część w Czetnikowie, z wioską Jurkowie 145,416 zł. pol. 11 gro. Folwark *d)* Borudzie z przyległością Łożyce 69,785 zł. pol. ⅓ gr. *e)* Truskolasy z przyległościami Kruszków, Szczegło i Worawice 85,310 zł pol. 8 gr. *f)* Dobra Niemienice 119,014 zł. pol. 13⅓ gr. *g)* Dobra wsi Jałowczy 83,696 zł. pol. 28½ gr. zaś cały Klucz w Summie 1,185,521 Zł. Pol. 28½ gr. 2do Nayprzód cały klucz dóbr tych, będzie na licytacyią podany, a ieżeliby się nikt kupna życzący nie zgłosił, tedy dobra w szczególności tak poydą do sprzedaży, iak są oszacowane. — Każdy zgłaszaiący się do Licytowania całego klucza dóbr Opatowskich, 20 część taksy Sądowey, każdy zaś do szczególnych tylko dóbr licytowania zgłaszaiący się, dziesiątą część taksy Sądowey iako vadium czyli zakład, w kommissyi licytacyi zaraz złoży w gotowiznie. 3tio Każdy iednak Wierzyciel maiący summę na dobrach hypotekowaną, wolny iest od złożenia powyższego wadium w gotowiznie, i może go tylko złożyć dokumentami wierzytelnemi iego dobra te ciążące okazuiącemi. 4to Jeżeli składaiący vadium nic nie zalicytuie, zaraz po ukończoney licytacyi też vadium, bądź w gotowiźnie, bądź w dokumentach złożone odbierze. 5to Jeżeli zaś licytacyia do skutku doydzie, tedy złożone będzie do depozytu Sądowego wzięte, i do szacunka z licytacyi wypadłego policzone. 6to Summa szacunkowa z licytacyi wypadła w przeciągu miesięcy 3ch od dnia licytacyi w całości ma bydź zaspokoiona; wyiąwszy, gdyby naywięcey daiący z Wierzycielami hypotekowanemi pod czas licytacy, albo w zmiankowanym na terminie inaczey się ułożył. 7mo Aby iednakowoż tak w krytycznym czasie i powszechnym braku pieniędzy w kraiu, ułatwić też sprzedaż do naylepszey ceny Wierzycieli hypotekowanych, od szkody zabezpieczyć załatwiaią się drogi do kupna tak Wierzycielom iako i Sukcessorom summy dobra Opatowskie, ciążące maiących w tym sposobie: iż każdy podobny Wierzyciel lub Sukcessor summami swemi które ma na dobrach Opatowskich, wypłacić się będzie mocen, z tym iednak warunkiem: iż ieżeliby summy iego były takie, do którychby szacunek dóbr nie doszedł, natenczas *onera fondi perpetua*, i pierwsze długi na hypotekę nowokupionych dóbr, przyymuie, z prawem upominania się o takowe u każdego z czterech Sukcessorów JO. Xięcia Antoniego Lubomirskiego, Kasztelana Krakowskiego w czwartey części; który Dobra Opatowskie zalicytuie odbierze ie w posiadanie z rąk Administratora w 14 dni po licytacyi, ale dokument takowego kupna dopiero po zupełnym wypłaceniu szacunku Licytacyinego, do Hypoteki będzie mógł bydź wniesionym. — ieżeliby zaś nowy nabywca powyższym kondycyom w wyznaczonym terminie zadosyć nie uczynił, tedy dobra Opatowskie kosztem i szkodą nie dotrzymuiącego, powtórnie na licytacyią będą puszczonemi; która gdyby nie doszła do szacunku przez niedotrzymuiącego Nabywcę w poprzedzaiącey licytacyi ofiarowanego, tenże nie dotrzymuiący nabywca resztuiącą kwotę złożonego wadium, szkodować będzie, i od czasu dóbr obięcia aż do oddania trzeciemu który zalicytuie, kalkulacyią z dochodów Sukcessorow złożyć będzie winien. — Wszyscy przeto dobra pomnienione Licytować i kupić sobie życzący, w terminie i mieyscu oznaczonym w sposobie prawnym stawić się zechcą. O stanie zaś Dóbr na licytacyią iść maiących, bądź przed, lub w samym licytacyi terminie z Inwentarzów grontowych u Patrona JW. Powodki, Ur. Antoniego Grabowskiego w mieście Radomiu przy ulicy Krakowskiey pod Nro 179 mieszkaiącego, znayduiących się, dokładną powziąść mogą wiadomość. — W Radomiu dnia 15go Listopada 1816 r.

(podp.) *Felix Piotrowski, Sędzia Del.*